

Iznimnost djela očituje se u mnogim aspektima, prvotno tekstovnomu. Autor bira tekstove iz *Svetog pisma* inverzivnom metodom. Kao što je spomenuto, ulomke pojedinih dijelova iz *Staroga* i *Novog zavjeta* kondenzira, vješto izokreće, slijedeći asocijacije i svjesno zanemarujući kronologiju. Samim time sondira njihovo dublje značenje, uranjajući u simboliku i jasne metarefleksije i kreće se prema središnjoj poziciji oratorija, a to je pashalni misterij.

U nekoliko se slika ipak sve prelama kroz raspeće. Raspeti na početku muke pjeva, vapi *Ps 22, 2*: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« Autorova je sloboda izmijeniti kronologiju početka muke, prema njegovu viđenju, a ne kako je zapisano u doktrinarnom tekstu. Muka u pisanim dokumentima ne počinje raspećem. Raspeti u trećem dijelu oratorija, u *Zahvalnoj gozbi*, pjeva tekstove Posljednje večere gdje nudi kruh i vino, kao vlastito tijelo i krv, za život svijeta: »Uzmite i jedite...« (Autor sažima tekstove: *1 Kor 23*; *Iv 6, 56–58*.) Riječi su to koje nisu bile izrečene na križu, no ovdje izrečene na križu dosežu puno značenje i razumijevanje. U isto vrijeme svjetina naizmjenice (zborna potpora u parlandu) izvikuje, urla, buni se, protestira: »Ako si ti Krist, reci nam! Smakni! Smakni!« Takvom sinergijom tek-

sta i glazbe u nizu slika, kako se u oratoriju ostvaruje, autor postiže naglašenu dramatičnost svojstvenu scenskom izričaju. Samo vrstan skladatelj usudi se tražiti od isključivo vrsnih izvođača nizanje glazbeno-scenskih slika kojim se ne narušava cjelovitost i poštuje zvukovno jedinstvo u redanju sekvencijske zvučne i vizualne poetike. Složeni orkestralni organizam Zagrebačke filharmonije, tijekom izvedbe, sa sekcijom udaraljki, poduprt orguljama i glasovinom, pokazao je svu monumentalnost partiture, a istodobno proporcionirao s akcentom vrlo pomno sve instrumentalne crte, osiguravajući preglednost i čitkost instrumentalnoga dijela notne fakture. Duboki gudači na mjestima markirajući snažno promjenu metra, potencirali su dramatičnost radnje.

Solističke dionice postavljene su s jakim spiritualnim i emocionalnim nabojem: stavak, *Plać nad Jeruzalemom...* D. Š. Mušović potresno interpretira ljepotom tamnoga, zagasitog glasa i ljepotom fraze, praćena skladnim linijama harfe, engleskoga roga i vibrafona. Već na početku stavka, *Crvi sam, a ne čovjek*, tenor D. M. Vrbančić ponudio je zanimljivu interpretaciju koja je skladno i uravnoteženo zaokružena solističkim nastupima puhača. Djevojački zbor »Zvezdice« i Akademski

zbor »Ivan Goran Kovačić« bili su na razini zahtjevne partiture i potvrdili svoje iskustvo i tradiciju izvođenja oratorijske literature. Harmonijska struktura, kako instrumentalnoga tako i vokalnoga sloga, ponuđena je u izvedbi vrlo skladno, prepuna boja, rafinirana, slobodne tonalitetski, kako je i zabilježena u notnom zapisu, tako da i nekonsonantne harmonije tonski oblikuju i na odgovarajući način slijede sadržaj. Vođenje tema, kako solističkih tako i instrumentalno-zbornih, ostavilo je na slušatelje čitak, neposredni dojam. Izvedbom je ravnao maestro Vladimir Kranjčević. Zavidne mentalne kondicije i klangfantazije, naš je veliki dirigent s izuzetnom akribijom ostvario apsolutnu integraciju svih izvedbenih glazbenih elemenata oratorija, od prvoga do posljednjeg takta, s jednakom koncentracijom. Ne iznenađuje stoga njegova izjava tijekom nevezanog razgovora nakon izvedbe: »Ovo je djelo po najbolji oratorij u hrvatskoj glazbenoj baštini, a može stajati uz bok i najvećim oratorijima J. S. Bacha i G. F. Händela.« Maestro je dirigirao većim dijelom svjetske oratorijske barokne glazbene baštine tijekom više od trideset godina Varaždinskih baroknih večeri, pa nema razloga da mu ne vjerujemo.

Josip Detoni

Otpjevni psalmi kanala crkvene glazbe na mrežnim stranicama HILP-a

Cjelovit prikaz otpjevnih psalama s kanala crkvene glazbe na usluzi YouTube od travnja 2016. godine nalazi se na mrežnim stranicama Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji: www.hilp.hr. Cilj ove ponude jest

omogućiti psalmistima i crkvenim zborovima (župnim mješovitim zborovima, dječjim i zborovima mladih) lakše učenje i pjevanje otpjevnih psalama, promičući vlastitosti ispravnoga pjevanja psalama, kao dijela najvećajta Božje riječi u liturgiji Crkve.

Zvučni zapis praćen je video prikazom notnoga predloška otpjevnog psalma, da bi se, slušajući izvedbu, moglo istodobno pratiti note i tekst te tako lakše usvojiti melodiju i glazbeni izričaj skladbe.

M. Bartolić